

MAGYAR KURIR.

Nr. 51.

Indult Bétsből, Tsötörtökön, December' 24-dikén, 1829.

Török Ország.

Konstáztinápoly Nov. 27-kén. Minekutánna Giurgevo vára, a' Béke-TRACTATUSnak értelme szerént, az Oroszoknak által adattatott, és ennek híre Drinápolyba megvitetett: elhagyták az Orosz Seregek Nov. 20 kán Drinápoly városát, mellyet 3 Honapokig birtak; egyedül a' betegek maradtak hátra a' városban, a' Béke Kötésben kitett feltételek alatt. Néhány napokkal a' ki indulás előtt a' régi Szultán-Palota (Eski-Serai) mellett, Gróf Diebitsnek személyes vezérlése alatt, nagy Manővert tartottak az Oroszok, mellynek látására a' városi nép, a' mint gondolni lehet, teméntelen számmal kitsődült. Gróf Diebits, Drinápolyból való elindulása előtt, jó rendelkezéseket tette a' köz tsendességnek fenn tartására, és a' görög lakosokat, kik közzül sokan háborúságos szándékokat forraltak, (az Oroszok eltávozása után eljövendő Törökök ellen) a' helybeli Érsek által felszóllittatta, hogy legfeljebb harmadnap alatt fegyvereiket tegyék le; ellenkező esetben az engedetlenek halállal lakolnak.

Az Orosz Seregek útjokat Karnabát felé és így a' Fekete tenger partjain fekvő városok felé vették. Az Orosz fő hadiszállás Burgasban (és így nem Selimnóban, a' minapi hír szerént) fog felütni. Más felől a' Törökök Alis-Basának vezérlése alatt Drinápolyba be-

menvén, a' várost hatalmokba vették. Generalis Geismár is megmozdult Sofia mellől; 's e' szerént, a' Konstáztinápolyból Belgrádba vivő nagy Országút most már tisztá az ellenségtől. A' Skutari Basa, a' ki Sofia és Philippolis között táborozott, parantsolatot vett, hogy haladék nélkül térjen haza Albaniába.

A' közelébbi napokban némelly változások történtek a' Status-Tisztségeiben, nevezetesen Risa-Efendi a' Fő Harmintzados Pénz-Mesterré, Nafis-Efendi a' hajdani Pénz Mester a' Mukataa (Mukataa a' Statustól kivett árendából gyűlö Rintstár) Jövedelmeinek, Hadsi-Said-Efendi a' Mukataa Költségeinek Főtisztjeivé, és végre Sayab-Efendi Tsaus-Basivá (Birodalmi Marsallá) kineveztettek. A' Nicopolisi Basa Mehmed három lófarkú Basává és a' Scioi Kormányozó Jussuf Basa Smyrnai Kormányozóvá (a' nem régiben megholt Hassán Basa helyébe) emeltetett. — Még nevezetesebb változás történt Kis Asiában, hol darab idő oltá sok rendtelenségek és zenebonák történtek, mellyeknek most az új rendelés által reménylik vége fog szakadni. Ugyan is a' hajdani nagy hatalmú Kara-Osmanoglu Familia, mellynek oltalma alatt Kis Asiának nagy része az előtt olly boldog és virágzó állapotban volt; régi birtokainak nagy részébe visszahelyheztetett; és Kutsuk-Mehmed-Aga-Kara-

Osmanoglu (ez a neve a Família mostani fejének) már el is ment Magnesiába, a hol jelenléte annyival szükségesebb, mivel az Aidin Tartománybeliek újra háborúságot kezdettek, Kasaba városát elfoglalták, és Magnesiát 's Smyrnát fenyegetik. E hatalmas nagy familiának visszahelyeztetése mind a Moslimek (Törökök), mind a Keresztvény Kis Asiai lakosok előtt fellelte kedves, és a Porta reményli, hogy ez által az ottani zendüléseknek és háborgásoknak, mellyekre némelly Basának önkényes keménysége szolgáltatott okot, erőszakos eszközök nélkül határ tétetik.

A Fő városban tsendesség uralkodik. — A f. H. 25-kán Gróf Guilleminot a Frantzia Követ, Monarchájának ekkorra elhalasztott neve innepére fényes bált, és vendégséget adott, mellyre a Diplomatikai Haron kívül a Török Ministerek is hivatalosok valának.

Ma érkezett meg Gróf Orloff Orosz Ts. rendkívül való Követ, a ki már több Hetek óta várattatott, Drinápolyból az eleibe Rodostoba kiküldött Török Gőzhajóval. Véleegyütt megjött Status Tanácsos Butenieff Úr is, a ki a rendes Követnek Ribeaupierre Úrnak érkezéséig Orosz Ts. Követségvivővé vagyón kinevezne. Mindketten a Bujukderei Orosz Követségi Palotában vagyónak szállva.

Smyrnai tudósítások szerint, Ribeaupierre Úr, Orosz Ts. Követ Naupliába (Nápolyból) megérkezett. A Követ Úr darab ideig szándékozik ott mulatni. — A Smyrnai Katholikus Érseket Fő Tiszt. Cardelli Urat Nov. 9-kén reggel el akarták vesztetni. Mispoharába, a borba Sublimatumot (Perchloridum Hydrarg.) vetettek. Kilett légyen ezen istentelen gonoszságnak

szerzője? minden szoros nyomozás mellett is nem lehetett kitanulni. Hirtelen Orvosi segítség érkezvén, az Érsek megszabadult a veszedelemtől.

Alexandria Oct. 25-kán. A Nilus Vízének kiáradása, melly az idén sokkal nagyobb volt mint rendszeren szokott lenni, iszonyú károkat okozott Egyiptomban. Egész falukat elvitt, és elpusztított. Sok helyen a lakosok is elvesztek. Az okozott kár 16—17 milliom Török Piaszterre becsültetik. — A Vice Király Alexandriában vagyón; fija Ibrahim, a kinék az Igazgatás terhének egyik része által adattatott, Kairoban némelly új Rendeléseknek behozásával foglalatoskodik.

Orosz Ország.

Generalis Potemkin Tiflisből Pétervárába megérkezett. — Persiai Herceg Chosrev Mirza Nov. 21-kén Tula városában volt, 's útját 24-dikben folytatta Voronesh felé.

Odessa Dec. 11-kén. A Török Követek Nov. 28-kán kiszállottak a hajóról, és közel a révhez egy arra rendeltetett Házban fogják a Quarantine idejét kitölteni. A Követség kísérői ezek: Halil Basának (a fő Követnek) vagyón négy Adjutánsa, Namik-Efendi, Hafiz-Aga, Ali-Aga, Bakri-Aga, és 38 tselédje; Nedsib-Efendinek (a második Követnek) 15 tselédje; Sarim Efendinek a Követségi Titoknoknak 4 tselédje; az első Tolmátsnak Vogoridesnek egy fija es 3 inassa; a második Tolmátsnak Tridate Isáknak egy inassa. Öszveséggel tehát az egész Követség 71 személyekből áll. — Jussuf Basa (a Várnai) mind ekkoráig itt vagyón. Meglátogatta a napokban a Quarantine-Háznál Halil Basát a Követet, és vele hosszasan

beszéllett. A' Török hajók, mellyek a' Követséget ide hozták Dec. 6-dikán vizsza indultak Konstantinápolyba, 's vizsزامent vélek a' Jussuf Basa fja is, a' ki Bimbasi (Oberster) a' Szultán szolgálatjában, és Atyjának meglátására a' Követekkel együtt jött el Konstantinápolyból. — Gróf Voronzoff a' Kormányozó mihelyt a' Török Követség ide érkezett, írt Pétervárába az Udvarhoz, de az útasító Parantsolatok (a' Fő Kormányozónak maga mihez tartása és a' Követeknek további utazása eránt) még nem jöttek meg. — A' téli hideg miatt, melly az idén hat héttel elébb, mint más-kor, bé állott és a' Kikötőt befagyaltta, megszűnt a' Hajó járás.

Az Odessai Újságlevél Dec. 5-kéről, így ír: Meghatalmaztatott a' Drinápolyi Béke Kötésnek egyik tikkelyében, hogy Gyurgyevo vára a' miéinknek által adattassék, földig lerontassék, és Oláh Országgal egyesíttessék, még pedig elébb, mint az Orosz Seregek az elfoglalt tartományokból vizsza kiindulnának. — Ezen által adattatása a' Várnak Nov. 11-kén megesezt, melly történet annyival nevezetesebb, mivel ez a' legelső példa, hogy valamelly Török vár, békességnek idején, Tractatus szerént kiadattatik. Mihelyt erről az Orosz Feldmarsal hivatalosan tudósíttatott, ő is azonnal jelentette a' Porta Meghatalmazottjainak, hogy Drinápoly városát Nov. 20-kán elhagyja és főszállását Burgasba teszi által. Egyszersmind a' tábornak Előörjei vizsza vonják magokat ez első hátramoszodulásnak kiszabott líneájába, melly St. Stephanonnál (a' Fekete Tenger partján Iniadához közel) kezdődik és Drinápoly 's Vakoff között a' Tundsáig mégyen, onnét egyenesen Arabadsilköig és Eski-Sagra 's Jeni-Sagra között, fel egészen a' Balkán tövéig. —

Frantzia Ország.

Páris Dec. 15-kán. A' Király Dec. 11-kén vizszasajött Coapiagneből a' Fő városba. — A' Toulousei Fenyítő Politziaiszék a' la France meridionale nevű Journ. Kiadóját, Dec. 5-kén, 3 hónapi fogságra és 500 Frank birságra ítélte Újságlevelének némelly tikkelyeiért, mellyekben a' Király Ministereit közönséges utálságra és gyűlölségre kitenni, volt tzelja. (Fő tárgya a' nevezett Journál mérges nyilainak az első Minister Polignac Hertzeg valā.)

Dambray Úr, az Ország Cancellarius (s annál fogva Elölülője egyszersmind a' Fő Rendek Házának) Montignyban a' jószágában Dec. 13-dikán megholt.

Magyar Ország.

Nyitra ról, Detz. 16-kán. Mennél jobban kifejeledznek azon érzések, mellyeket az örök Természet önte belénk, annál inkább veszi észre magán az ember, hogy valamint örömet vígad a' vígadozókkal, szint azon módra hajlandó sírni a' síránkozókkal, vagy legalább szánakodni a' szenvedőkön. Úgy van! 's lehetetlen egy bús epedő nyavalygó vagy zokogó mellett elmenni, ha ellenségünk lenne is az ollyan, 's szemlélni részvétel nélkül azon keserű könnyhulást, mellyet kisajtól a' testi vagy lelki fájdalom. Azonban ama gyámoltalannok és ügyefogyottak, kiknek siralmas panaszokat halljuk, vagy atyánkfiai és rokonink, vagy néminémüképen jótévőjink, dajkájink, barátink, kedveseink, valamennyien pedig hasonfeleink! 'S íme ebben fekszik amaz indító ok, mellynél fogva Ns. Nyitra Vgye TT. Rendei Báró Malonyay János Ó Excellenzia-

jának mindjárt, most már áldással megtölt Fő-Ispányi Kormány-Székebe való beléptekor tett felszólítására és előpeldájára két év óta tesznek kegyes pénzbeli áldozatok, a' végből, hogy Vegyéjek kebelében, jelesen pedig Nyitrán egy alkalmas Kórház állhasson fel. 'S már a' minden jó szándéknak és igyekezetnek hatalmas és erős karú Pártfogójától és Előmozdítójától Isten után annyira is! segítették, hogy két nemes lelkű szeretett Al-Ispányunknak ezen Intézet talpra állítására tett szünet nélkül való fáradozása mellett, hatvan ezer forintot felül gyűlvén be az e' végre megnyitott Pénztárba a' kegyes Kollátomok, f. e. Detz. 7-dikén tartott köz Gyűlés alkalmával a' TT. KK. Kórháznak való Épületet is vehettek, mellybe Vittenczről a' Kórokat szállítsák által, kik itt az orvosi kezekhez is közelebb lesznek, különben is mindenkor több segedelemre és gyámolra találándók. Mély tisztelettel és hálával említjük Ő Eminentziáját bőadakozásáról és nagylelkűségéről mesze esmért Hertzeg Primásunkat, ki pénzbeli Oblátoma felett esztendőleg való természetnybeli jeles ajánlást is teve. Az ezenköz Gyűlés alatt pedig különös köszönetet érdemlettek több Ajánlók között Ts Kiss Kapitány Ur, ki vítézi nagyságát nem gondolta megalatnyodni azon lágyszívűség által, ha e' kegyes Intézetnek nem tsekély summával

lenne boldogítására, és Gr. Berényi Gábor Ugocsa Fő-Ispánya, ki jelesen a' ház megvételére tön igen szép ajánlatot. Adja a' Szeretet Istene: hogy ezeknek ditső példája ébreszzen többeket is!

Ugyanitt a' Vegye Háza is egy emelettel feljebb vitetett; hogy a' Szolgabíró Uraknak szüntelen ott lehessen lakások, 's így mind Házi Pénztárokat jobban megkémélhessék, mind pedig és kivált az igazságot hamarabb és könnyebben kiszolgáltathassák. 'S ekképen midőn látjuk Országunkban, hogy egy helyen Színjátékok hozatnak be, máshol Beteg-Intézetek emeltetnek, és az Igazság szaporább kiszolgáltatása könnyítették, egészen megtelünk azon gyönyörködtető reménységgel, hogy ha mi már nem is, de tsemetějink látandják Nemzetünkön a' boldogságnak fényes arany napját!

A' pénz folyamat December 25-dikán;
közép árr:
A'Státus' 5p. Centes Obligátzióji 105
Az 1820-beli sorsosok, 176 3/4
Az 1821-beli hasonlók, —
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 58 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1262 1/2 for. ton,
Conv. Pénzben.

Igazítás: A' közelebbi M. Kurír 499 lapján Lemberg alatt Dec. 26. olv. Nov. 26-dika tétessék.

A' mai postával küldjük Ugocsa Vármegye Mappáját tisztelt Olvasóink közül azoknak, kik Újságaikat a' Kassai, Komáromi, Pápai, Pesti, Sopronyi, és Szombathelyi tsmókban veszik posta petsét alatt.

A' holnapi posta napra esvén Karátsony innepének első napja, ma tsak fél ár-kus Újsággal szolgálhatunk.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)